

Trečiadienio vakare į Kupiškio viešąją biblioteką kupiškėnus sukviėt prasmingas renginys, skirtas susitikti su Tėvo Stanislovo dvasiniu palikimu.

Ada DVARIONAITĖ

Šį susitikimą surengti padėjo geras kupiškėnų bičiulis, bibliotekos rėmėjas kunigas Justas Jasėnas, ir šiaulietė žurnalistė, rašytoja Vita Morkūnienė. Ji parašė keletą knygų apie Tėvą Stanislovą, atvežė jas, kad pristatytų, papasakotų apie savo bendravimą su unikalia asmenybe patirtį.

Paberžė, Tėvas Stanislovas, anot V. Morkūnienės, buvo žmonių kunigas, jo bažnyčia – žmonių bažnyčia, kur jis kunigavo, ten buvo dvasios oazė, tikroji Katedra, visada ir visiems buvo atviros durys ir atviros širdys. Prie jo linko tikintys, Dievo ieškantys, ateistai, paklydę, sutrikę, nusivylę, visuomenės atstumti žmonės. Visus jis priėmė, su visais kalbėjosi. Sakydavo, ką jis kalbąs, tai visi žino, tik nemoka pasakyti, žodžių tam neranda. Jis mokėjo, rado, nežinia, iš kur ir kaip, bet iš tų žodžių sudėdavo dideles mintis. Vieni jį vadindavę išminčiumi, šventuoju, gyduoliu, antri – raudonųjų kunigu, išdaviku. O jis nepaisė jokių draudimų, patarimų, taisyklių, tarnavo žmonėms kaip dvasios ramintojas, guodejas, patarėjas, gyvenimo Mokytojas. Pats nesulaukdamas atlygio, padėkų, savo vyresnybės įvertinimų, tik persekiojamas, sekamas, išstremiamas į Sibirą ar atokias Lietuvos parapijas, neretai ir savo brolių kunigų viešai ir garsiai pasmerkiamas, o paskui tyliai atsiprašomas. Tačiau jis nepyko už žmogiškas silpnybes, ydas, nes buvo didis mąstytojas, poetas, filosofas, teologas, eruditas. Mokėjo 7 kalbas, skaitė 14 kalbų. Juodžiausiu savo gyvenimo laikotarpiu, kai jam buvo atimtos kunigystės teisės, gyvendamas Žemaitkiemyje, naktimis iš vokiečių kalbos išvertė visą poeto Rainerio Marijos Rilke kūrybą. Ji dar neišleista.

Jo bažnyčia Paberžėje buvo tarsi kaimo sodyba, šv. Mišias visada aukodavo vienas, be talkininkų ir pagalbininkų, įeidavo toks didelis su smilkytuvu, kiekvieną pakalbėdamas, užjausdamas, paklausdamas,

kreipdamasis – „Mylimieji jūs mano, broleliai..“ Per darbymečius jo aukojamos Mišios būdavo trumpesnės, kad žmonėms darbų nesutrukdytų. Sakydavęs, kad Dievas dėl to nesurpyks, jis viską mato, nes visur yra. O yra labiausiai ten, kur daug meilės.

Kalbėti ir rašyti apie ypatingą asmenybę reikia drąsos – kaip knygų autorė priartėjo prie didžio žmogaus, kas paskatino rašyti?

V. Morkūnienė, dirbdama „Šiaulių krašto“ laikraštyje, rengė daug rašinių, turėjo daug pokalbių su Tėvu Stanislovu. Bendravo asmeniškai Dievo paieškos temomis. Netekus Tėvo Stanislovo, turėjo parašyti laikraštyje nekrologą, tada patyrė, kad netelpa mintys, veržiasi išsakomos, todėl nusprendė perteikti jas kitiems. Knygų niekas neužsakė, neužprašė, rašė iš vidinio įspaureigojimo. Pirmą knygą „Pokalbiai Tėvo Stanislovo celėje“ išspausdinta 2006 metais, pernai, švenčiant Tėvo Stanislovo gimimo šimtmetį, pakartotas jau trečias leidimas. Ir išleista antra V. Morkūnienės esė ir fotografijų knyga „Tėvo Stanislovo Paberžė. Giesmė Esimui“.

Anot autorės, šiais darbais Tėvas Stanislovas palydėtas į antrą jo buvimo šimtmetį. Jo mintys skaitomos, taigi jis tebėra.

Tėbėra ir pamoksluose, jie išleisti atskira knyga, keletą jų auditorijai perskaitė kunigas Justas. Trumpučiu, šelmišku, taikliu, paprastu – apie nosį, apie laiką, kurio vis trūksta, apie parapjėčių statulas ant Vilniaus tilto. Jo pamokslai spausdinti ir Komunistų partijos centro komiteto organe „Tiesos“ laikraštyje, nes kunigas nemanė, kad nuodėmė kalbėtis su visais ir žodžius dalyti visiems.

V. Morkūnienė prisiminė, kaip Tėvas Stanislovas sakęs: „Jeigu pakliūsiu į dangų, tai tik už kalbėjimą su žmonėmis.“ Jis turėtų būti danguje, įsitikinusi knygų autorė.

Šalia knygų apie Tėvą Stanislovą ant stovų salėje buvo padėtos dvi kalto metalo saulutės. Jas padarė pats Tėvas ir kažkam padovanojo. O dabar jos kaip dovana atsitiktinai (ar stebuklingai?) pateko pas kunigą Justą. Kas dovanota, keliauja per žmones. Tų saulučių, sakoma, Tėvas Stanislovas su pagalbininkais Paberžėje padaręs ir išdovanojęs per 30 tūkstančių.

Šeštadienis, 2019 m. rugsėjo 28 d.

Tėvas Stanislovas – didelių minčių ir paprastų žodžių dalytojas

KNYGŲ LENTYNA

Šiaulietė rašytoja ir žurnalistė Vita Morkūnienė Kupiškėje pristatė savo knygas apie Tėvą Stanislovą. Jai talkino kunigas Justas Jasėnas, atvežęs parodyti ir Tėvo Stanislovo nukaltų metalo saulučių.